

17/6/83

EL LLENGUATGE

Tenir-ne prou

Cal considerar la frase *tenir-ne prou* com una autèntica locució verbal, encara que no la recullen ni el Diccionari Fabra ni el Diccionari de l'Enciclopèdia. No sempre seriem, certament, tan categòrics a atribuir a una determinada frase la categoria de locució, perquè sovint els límits d'aquesta categoria no són ben precisos o aconsellen, si més no, una reserva prudent. Però la presència imprescindible, en aquest cas, del pronom partitiu *en* és el fet que determina la categoria de locució de la frase *tenir-ne prou*. És veritat que avui n'hi ha que en prescindeixen, ben indègudament, però aquest és precisament el cas que volem comentar.

El Diccionari de l'Enciclopèdia, il·lustrant el significat de *prou* com a terme quantitatiu, indica els exemples *No tinc prou forces per a dir-li-ho* i *No tinc prou diners*, frases que, especialment la segona, es podrien pronominalitzar, amb què tindriem *No en tinc prou*.

Però en aquest cas no considerariem que fem ús de cap locució verbal, sinó simplement d'una frase en què intervé el pronom *en* exercint la seva funció normal de complement partitiu: *No tinc prou diners* equival a *No en tinc prou*. Podriem fins i tot dir, fent ús d'aquestes construccions redundants tan pròpies del llenguatge col·loquial, *No en tinc prou, de diners!* sense que consideréssim que usem una locució. Però en construccions com *En tinc prou amb les teves paraules*, *En tinc prou de veure't tan feliç* o *En tinc prou que diguis que sí*, no hi ha dubte que el conjunt *en tinc prou* és una forma conjugada de la locució verbal *tenir-ne prou* de significació equivalent a *bastar* (més un complement datiu).

En aquestes construccions, doncs, la partícula *en* no substitueix cap mena de complement i hi és, per tant, imprescindible, bé que alguns avui en prescindeixen realment, els uns obeint a la lamentable tendència actual a prescindir de les partícules pronominals pròpies del català, els altres perquè hi veuen una imaginària redundància. En aquests casos *en* no és mai redundant: és un dels elements que fa de *tenir-ne prou* una locució verbal.

Tot el que hem dit val també per a *haver-n'hi prou*. *No n'hi ha prou* pot ésser l'equivalent de *No hi ha prou pa*. Però si diem *N'hi ha prou amb les seves paraules*, fem ús de la locució *haver-n'hi prou*, en què la partícula *en* és imprescindible, i usada a les obres citades definint el verb *bastar*.

Albert Jané